

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
„ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ”
КАФЕДРА ПРАВОЗНАВСТВА**

**ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПОТОЧНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ
з навчальної дисципліни „ДЕРЖАВНІ СТАНДАРТИ ОСВІТИ
І НАЦІОНАЛЬНЕ ОСВІТНЄ ЗАКОНОДАВСТВО”
підготовки магістра спеціальності 081 «Право»**

Розглянуто та схвалено
на засіданні кафедри
правознавства
24 березня 2016 року
протокол № 8
Зав. кафедри
_____ проф. Лаврик Г.В.

Модуль 1. Державні стандарти освіти. Управлінські, майнові, фінансові, трудові відносини в освітній галузі

Тема 1. Державна політика у галузі освіти

1. Завдання для самоперевірки засвоєних знань

Дати відповідь на контрольні питання:

- 1.1. Як відбувався процес формування і здійснення державної політики в галузі освіти в Україні за часів її незалежності?
- 1.2. Якими є сутність і значення державної політики в галузі освіти в Україні?
- 1.3. Які принципи державної політики в галузі освіти в Україні?
- 1.4. Яка мета державної політики в галузі освіти в Україні?
- 1.5. Яку мету переслідує встановлення і забезпечення державних стандартів у галузі освіти в Україні?
- 1.6. Як здійснюється ліцензування діяльності з надання освітніх послуг?
- 1.7. Як здійснюється акредитація напрямів (спеціальностей) навчальних закладів, навчальних закладів у цілому?
- 1.8. Як здійснюється атестація навчальних закладів?
- 1.9. Як здійснюється атестація педагогічних працівників?
- 1.10. Які особливості ведення Державного реєстру вищих навчальних закладів?

2. Виконати практичне завдання:

- 2.1. Знайти в основній використаній та рекомендованій літературі для поглибленого вивчення курсу декілька визначень понять «державна політика у галузі освіти», «політика держави у сфері освіти», «освітня політика держави» вписати їх до таблиці 1 за зразком:

Таблиця 1

Автор, джерело	Сутність поняття
Інформаційно-аналітичні матеріали до початку нового 2011-2012 навчального року (дошкільна, позашкільна, загальна середня освіта): Розвиток української системи освіти (дошкільна, позашкільна, загальна середня освіта) за часи незалежності (1991-2011 рр.). – К., 2011 [Електронний ресурс].	Державна політика у галузі освіти – це діяльність держави та її інститутів, органів місцевого самоврядування із законодавчого, фінансового, організаційного забезпечення функціонування й розвитку галузі освіти.

- 2.2. Користуючись джерелами зі списку основної використаної та рекомендованої літератури для поглибленого вивчення курсу, здійснити періодизацію державної політики в галузі освіти України з 1991 року до сьогодні.

- 2.3. Користуючись Державною національною програмою «Освіта: Україна XXI століття», Національною доктриною розвитку освіти та іншими джерелами, підготувати повідомлення на тему «Система концептуальних ідей і поглядів на стратегію й основні напрями розвитку освіти в Україні у першій чверті XXI століття».

- 2.4. Користуючись Законом України «Про освіту», доповнити таблицю 2 «Система стандартів вищої освіти»:

Таблиця 2

Система стандартів вищої освіти

Державний стандарт вищої освіти	Галузеві стандарти вищої освіти	Стандарти вищої освіти вищих навчальних закладів
Державний стандарт вищої освіти містить складові: перелік кваліфікацій за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями; перелік напрямів та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями; вимоги до освітніх рівнів вищої освіти; вимоги до освітньо-кваліфікаційних рівнів вищої освіти		

3. Розв'язати тестові завдання:

3.1. Визначення: «... – це основа розвитку особистості, суспільства, нації та держави, запорука майбутнього України, відтворює і нарощує інтелектуальний, духовний та економічний потенціал суспільства» відповідає поняттю:

- а) освітні рівні;
- б) базова освіта;
- в) наука;
- г) освіта.

3.2. Від імені держави політику в галузі освіти в Україні визначає:

- а) Верховна Рада України;
- б) Верховна Рада України відповідно до Конституції України;
- в) Президент України;
- г) Міністерство освіти і науки України.

3.3. До основних принципів освіти в Україні не належить:

- а) доступність для кожного громадянина усіх форм і типів освітніх послуг, що надаються державою;
- б) рівність умов кожної людини для повної реалізації її здібностей, таланту;
- в) гуманізм, демократизм, пріоритетність загальнолюдських духовних цінностей;
- г) законність та дисципліна в державному управлінні.

3.4. Державні стандарти освіти підлягають перегляду та перезатвердженню не рідше як:

- а) один раз на 3 роки;
- б) один раз на 5 років;
- в) один раз на 10 років;
- г) один раз на 15 років.

3.5 Відповідність освітніх послуг державним стандартам і вимогам визначається:

- а) засновником навчального закладу;
- б) Міністерством освіти і науки України, Міністерством освіти Автономної Республіки Крим, міністерствами і відомствами, яким підпорядковані навчальні заклади;
- в) місцевими органами управління освітою;
- г) всі варіанти правильні.

3.6. Відповідність освітніх послуг державним стандартам і вимогам визначається у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, шляхом:

- а) ліцензування;
- б) інспектування;
- в) атестації та акредитації навчальних закладів;
- г) всі варіанти правильні.

3.7. Система освіти в Україні складається із:

- а) навчальних закладів, наукових, науково-методичних і методичних установ;
- б) науково-виробничих підприємств;
- в) державних і місцевих органів управління освітою, самоврядування в галузі освіти;
- г) всі варіанти правильні.

3.8. Структура освіти включає:

- а) дошкільну освіту, загальну середню освіту, позашкільну освіту, професійно-технічну освіту;
- б) вищу освіту, післядипломну освіту;
- в) аспірантуру, докторантуру, самоосвіту;
- г) всі варіанти правильні.

3.9. В Україні встановлюються такі освітні рівні:

- а) початкова загальна освіта, професійно-технічна освіта;
- б) базова середня освіта, повна загальна середня освіта;
- в) базова вища освіта, повна вища освіта;
- г) усі варіанти правильні

3.10. До освітньо-кваліфікаційних рівнів не належить:

- а) кваліфікований робітник;
- б) аспірант;
- в) бакалавр;
- г) спеціаліст, магістр.

Тема 2. Загальна характеристика освітнього законодавства

1. Завдання для самоперевірки засвоєних знань

Дати відповідь на контрольні питання:

- 1.1. Як відбувався процес формування освітнього законодавства України за часів її незалежності?
- 1.2. Якими є сутність і завдання освітнього законодавства України?
- 1.3. В чому полягає зміст права на освіту?
- 1.4. У яких актах знаходимо нормативно-правове закріплення права на освіту?
- 1.5. Якими є основні положення законодавства України про дошкільну освіту?
- 1.6. Якими є основні положення законодавства України про загальну середню освіту?
- 1.7. Якими є основні положення законодавства України про професійно-технічну освіту?
- 1.8. Якими є основні положення законодавства України про вищу освіту?
- 1.9. Які нормативно-правові акти України регулюють діяльність вищих навчальних закладів?
- 1.10. Які документи стосуються зовнішнього незалежного оцінювання знань учнів?

2. Виконати практичне завдання:

2.1. Користуючись джерелами зі списку основної використаної та рекомендованої літератури для поглибленого вивчення курсу, письмово простежити етапи розвитку освітнього законодавства України з 1991 року до сьогодні.

2.2. Користуючись положеннями Конституції України, законами про освіту, дошкільну освіту, позашкільну освіту, загальну середню освіту, професійно-технічну освіту, вищу освіту, заповнити таблицю 2.1 «Закріплення права на освіту в національному освітньому законодавстві» за зразком:

Таблиця 2.1

Закріплення права на освіту в національному освітньому законодавстві

Нормативно-правовий акт про освіту	Зміст права на освіту
1. Конституція України	Кожен має право на освіту. Повна загальна середня освіта є обов'язковою. Держава забезпечує доступність і безоплатність дошкільної, повної загальної середньої, професійно-технічної, вищої освіти в державних і комунальних навчальних закладах; розвиток дошкільної, повної загальної середньої, позашкільної, професійно-технічної, вищої і післядипломної освіти, різних форм навчання; надання державних стипендій та пільг учням і студентам. Громадяни мають право безоплатно здобути вищу освіту в державних і комунальних навчальних закладах на конкурсній основі. Громадянам, які належать до національних меншин, відповідно до закону гарантується право на навчання рідною мовою чи на вивчення рідної мови у державних і комунальних навчальних закладах або через національні культурні товариства (ст.53).

2.3. Користуючись законодавчими актами про освіту, скласти таблицю 2.2 «Основні завдання законодавства України про дошкільну, позашкільну, загальну середню, професійно-технічну, вищу освіту».

Таблиця 2.2

Основні завдання законодавства України про дошкільну, позашкільну, загальну середню, професійно-технічну, вищу освіту

Законодавчий акт про освіту	Основні завдання
1. Закон України «Про освіту»	

2.4. Користуючись джерелами зі списку основної використаної та рекомендованої літератури для поглибленого вивчення курсу, письмово обґрунтувати необхідність розширення і поглиблення нормативно-правового забезпечення освітньої діяльності.

3. Розв'язати тестові завдання:

3.1. Право громадян України на освіту забезпечується:

- а) розгалуженою мережею навчальних закладів, заснованих на державній та інших формах власності, наукових установ, закладів післядипломної освіти;
- б) відкритим характером навчальних закладів, створенням умов для вибору профілю навчання і виховання відповідно до здібностей, інтересів громадянина;

в) різними формами навчання – очною, вечірньою, заочною, екстернатом, а також педагогічним патронажем;

г) усі варіанти правильні.

3.2. Безоплатність вищої освіти означає, що громадянин України має право здобути її відповідно до стандартів вищої освіти:

а) без внесення плати у будь-якій формі за освітні послуги в державних і комунальних навчальних закладах;

б) за рахунок коштів бюджетів державних і комунальних закладів у повному обсязі;

в) без внесення плати в державних і комунальних навчальних закладах на конкурсній основі;

г) без внесення плати в державних і комунальних навчальних закладах на конкурсній основі в межах обсягу підготовки фахівців для загальносуспільних потреб (державного замовлення).

3.3. До основних завдань законодавства України про дошкільну освіту не належить:

а) забезпечення права дитини на доступність і безоплатність здобуття дошкільної освіти;

б) забезпечення необхідних умов функціонування і розвитку системи дошкільної освіти;

в) визначення змісту дошкільної освіти;

г) визначення органів управління системою загальної середньої освіти та їх повноважень.

3.4. До основних завдань законодавства України про загальну середню освіту не належить:

а) забезпечення права громадян на доступність і безоплатність здобуття повної загальної середньої освіти;

б) забезпечення необхідних умов функціонування і розвитку загальної середньої освіти;

в) забезпечення нормативно правової бази щодо обов'язковості повної загальної середньої освіти;

г) створення умов для благодійної діяльності юридичних і фізичних осіб з метою розвитку позашкільної освіти.

3.5. До завдань Закону України «Про позашкільну освіту» не належить:

а) забезпечення прав громадян на здобуття позашкільної освіти;

б) визначення основних засад державної політики щодо позашкільної освіти;

в) задоволення потреб економіки країни у кваліфікованих і конкурентоспроможних на ринку праці робітниках;

г) створення нормативно-правової бази для подальшого розвитку позашкільної освіти

3.6. До завдань Закону України «Про професійно-технічну освіту» не належить:

а) задоволення потреб економіки країни у кваліфікованих і конкурентоспроможних на ринку праці робітниках;

б) сприяння в реалізації державної політики зайнятості населення;

в) забезпечення необхідних умов функціонування і розвитку установ професійно-технічної освіти та професійно-технічних навчальних закладів різних форм власності та підпорядкування.

г) створення умов для благодійної діяльності юридичних і фізичних осіб з метою розвитку позашкільної освіти.

3.7. Визначте, який із зазначених нормативно-правових актів становить собою базу законодавства України про вищу освіту:

а) Конституція України;

б) Закон України «Про освіту»;

в) Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність»;

г) Закон України «Про вищу освіту».

3.8. Визначте, які із зазначених нормативно-правових актів складають законодавство України про вищу освіту:

а) Закон України «Про освіту»;

б) Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність»;

в) Закон України «Про вищу освіту» та інші нормативно-правові акти, прийняті, відповідно до нього;

г) всі вищевикладені.

3.9. В Україні встановлюються такі види документів, які засвідчують здобуття особою вищої освіти та кваліфікації за певними освітньо-кваліфікаційними рівнями:

а) диплом молодшого спеціаліста;

б) диплом бакалавра;

в) диплом спеціаліста, диплом магістра;

г) всі вищевикладені.

3.10. Визначення: «... – це сукупність законів та інших нормативних актів (їх, частин і статей), які регулюють суспільні відносини у сфері освітньої діяльності» відповідає поняттю:

а) галузь освітнього законодавства;

б) галузь кооперативного законодавства;

в) галузь податкового законодавства;

г) галузь бюджетного законодавства.

Тема 3. Управління в галузі освіти в Україні

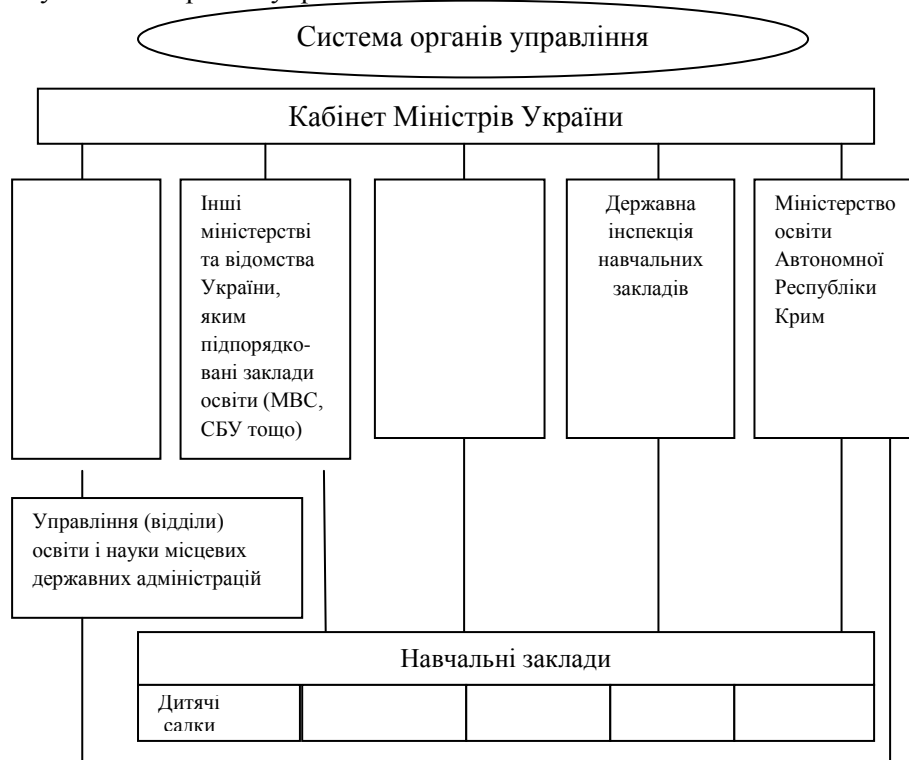
1. Завдання для самоперевірки засвоєних знань

Дати відповідь на контрольні питання:

- 1.1. Якими є сутність і значення державного управління в галузі освіти в Україні?
- 1.2. Якими є основні шляхи реформування управління освітою і напрями модернізації управління освітою?
- 1.3. Якою є система державних органів управління і органів громадського самоврядування в галузі освіти?
- 1.4. Якою є система управління в галузі вищої освіти в Україні?
- 1.5. Якою є система управління в галузі професійно-технічної освіти в Україні?
- 1.6. Якими є структура, основні завдання і функції Міністерства в галузі освіти?
- 1.7. Як здійснюється управління навчальним закладом?
- 1.8. Якими є повноваження місцевих органів державної виконавчої влади в галузі освіти?
- 1.9. Якими є повноваження місцевих органів місцевого самоврядування в галузі освіти?
- 1.10. Якими є повноваження органів громадського самоврядування в галузі освіти?

2. Виконати практичне завдання:

- 2.1. Доповнити схему системи органів управління освітою:

- 2.2. Користуючись законодавчими актами про освіту, скласти таблицю 3.3 «Органи громадського самоврядування в системі управління дошкільною, позашкільною, загальною середньою, професійно-технічною, вищою освітою».

Таблиця 3.3

Органи громадського самоврядування в системі управління дошкільною, позашкільною, загальною середньою, професійно-технічною, вищою освітою

Законодавчий акт про освіту	Органи громадського самоврядування
-----------------------------	------------------------------------

- 2.3. Користуючись положеннями законів про освіту, дошкільну освіту, позашкільну освіту, загальну середню освіту, професійно-технічну освіту, вищу освіту, скласти таблицю 3.2 «Закріплення повноважень спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у галузі освіти і науки у національному освітньому законодавстві»

Таблиця 3.2

Закріплення повноважень спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у галузі освіти і науки у національному освітньому законодавстві

Законодавчий акт про освіту	Повноваження спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі освіти і науки
-----------------------------	---

- 2.4. Використовуючи матеріал з формування державної освітньої політики, національного освітнього законодавства, письмово простежити етапи розвитку управління в галузі освіти в Україні за часів її незалежності.

3. Розв'язати тестові завдання:

3.1. Від імені держави політику в галузі освіти в Україні здійснюють:

- а) органи державної виконавчої влади;
- б) органи державної виконавчої влади й органи місцевого самоврядування;
- в) всеукраїнські громадські організації;
- г) політичні партії.

3.2. До органів управління освітою в Україні не належить:

- а) Міністерство освіти і науки України;
- б) Вища атестаційна комісія України;
- в) Міністерство освіти і науки АРК;
- г) Державна інспекція навчальних закладів при Міністерстві освіти і науки України.

3.3. До основних завдань Міністерства освіти і науки України не належить:

- а) забезпечення особистої свободи громадян, захист їх прав і свобод, законних інтересів;
- б) створення умов для здобуття громадянами повної загальної середньої освіти;
- в) забезпечення розвитку освітнього, наукового потенціалу України;
- г) забезпечення інтеграції вітчизняної освіти і науки у світову систему із збереженням і захистом національних інтересів.

3.4. До повноважень атестаційної колегії МОН України не належить:

- а) формування мережі спеціалізованих вчених рад;
- б) участь в організації ліцензування, атестації та акредитації навчальних закладів, професій та напрямів (спеціальностей) підготовки фахівців;
- в) затвердження рішень спеціалізованих вчених рад про присудження наукового ступеня доктора наук і кандидата наук;
- г) присвоєння вчених звань старшого наукового співробітника, доцента і професора науковим і науково-педагогічним працівникам вищих навчальних закладів III – IV рівня акредитації.

3.5. Постійно діючим колегіальним органом з питань реалізації державної політики у сфері забезпечення якості вищої освіти є:

- а) Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти;
- б) Міністерство освіти і науки України;
- в) Вища атестаційна комісія України;
- г) Державна інспекція навчальних закладів при Міністерстві освіти і науки України.

3.6. До повноважень місцевої державної адміністрації в галузі освіти не належить:

- а) виконання програм щодо обов'язковості повної загальної середньої освіти;
- б) здійснення загального керівництва закладами освіти, що належать до сфери її управління, їх матеріально-фінансового забезпечення;
- в) вживання заходів до збереження мережі закладів освіти, та розробка прогнозів її розвитку, врахування їх при розробці проектів програм соціально-економічного розвитку;
- г) прийняття на роботу педагогічних, науково-педагогічних та інших працівників, а також фахівців з інших держав, у тому числі за контрактами.

3.7. До повноважень органів місцевого самоврядування в галузі освіти не належить:

- а) управління закладами освіти, які належать територіальним громадам або передані їм;
- б) забезпечення здобуття неповнолітніми повної загальної середньої освіти;
- в) організація і проведення атестації наукових і науково-педагогічних кадрів;
- г) забезпечення регулярного безкоштовного підвезення до місця навчання і додому школярів.

3.8. Органами громадського самоврядування в освіті є:

- а) загальні збори (конференція) колективу навчального закладу;
- б) районна, міська, обласна конференції педагогічних працівників, з'їзд працівників освіти АРК;
- в) Всеукраїнський з'їзд працівників освіти;
- г) всі вищевикладені.

3.9. Функції здійснення державного контролю за діяльністю навчальних закладів покладені на:

- а) Міністерство освіти і науки України;
- б) Державну інспекцію навчальних закладів, міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, які мають у своєму підпорядкуванні навчальні заклади;
- в) Міністерство освіти і науки АРК, органи управління освітою обласних, Київської та Севастопольської міських, районних державних адміністрацій та органи місцевого самоврядування;
- г) усі вищевикладені.

3.10. Визначення: «... – це виконавчо-розпорядча діяльність відповідних органів виконавчої влади та інших уповноважених на те суб'єктів щодо здійснення комплексу управлінських функцій, пов'язаних з регулюванням суспільних відносин у галузі навчання, виховання, професійної, наукової та загальнокультурної підготовки громадян України» відповідає поняттю:

- а) управління в адміністративно-політичній галузі;
- б) управління в соціально-культурній галузі;
- в) управління в галузі освіти;
- г) соціальне управління.

Тема 4. Правове регулювання майнових відносин у галузі освіти

1. Завдання для самоперевірки засвоєних знань

Дати відповідь на контрольні питання:

- 1.1. Якою може бути організаційно-правова форма навчального закладу?
- 1.2. Що таке правовий режим майна освітнього закладу?
- 1.3. Чи існує зв'язок між організаційно-правовою формою освітнього закладу та правовим режимом його майна?
- 1.4. Які вимоги встановлено законодавством до складу майна освітнього закладу?
- 1.5. Які існують можливі джерела формування майна освітніх закладів?
- 1.6. Які особливості передбачені законодавством для закупівлі майна освітніх закладів за державні кошти?
- 1.7. Чи може державний чи комунальний навчальний заклад вільно розпоряджатися своїм майном?
- 1.8. Які нематеріальні об'єкти можуть перебувати у власності навчальних закладів?
- 1.9. Якими об'єктами права інтелектуальної власності можуть володіти освітні заклади, зокрема ВНЗ?
- 1.10. Чи можуть освітні заклади здійснювати підприємницьку діяльність?

2. Виконати практичне завдання:

- 2.1. Заповнити таблицю, зазначивши у ній не менше 10 об'єктів права власності на свій вибір.

Таблиця 4.1

Види об'єктів права власності (та інших речових прав) навчального закладу, особливості їх правового режиму (у разі їх наявності)

Об'єкти	Особливості правового режиму
<i>Матеріальні об'єкти</i>	
<i>Нематеріальні об'єкти</i>	

- 2.2. Скласти таблицю матеріально-технічної бази, необхідної для одержання ліцензії на надання освітньої послуги за вибором (у сфері вищої освіти, у сфері загальної середньої освіти, у сфері позашкільної освіти тощо). Скористатися ліцензійними умовами для відповідного виду навчальної діяльності (див. список літератури).

Таблиця 4.2

Матеріально-технічна база, необхідна для надання освітньої послуги

Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)

- 2.3. Визначити правові підстави, на яких освітній заклад може володіти своїм майном та основні особливості правового режиму майна, яким заклад володіє на такій правовій підставі.

Таблиця 4.3

Основні правові підстави володіння майном освітнім закладом

Правова підстава володіння майном	Особливості правового режиму

- 2.4. Порівняти права роботодавця та найманого працівника на службовий твір та відобразити у наведеній таблиці.

Таблиця 4.4.

Права роботодавця та найманого працівника на службовий твір

Права автора (науково-педагогічного працівника)	Права роботодавця (навчального закладу)

3. Розв'язати тестові завдання:

- 3.1. Навчальний заклад не може володіти майном на таких правових підставах:
 - а) право власності;
 - б) право оперативного управління;
 - в) довірча власність;
 - г) право оренди.

3.2. Відносини власності у сфері освіти врегульовуються:

- а) Законом України «Про освіту»;
- б) відповідними постановами Кабінету Міністрів України;
- в) нормами цивільного та господарського права;
- г) нормами адміністративного права.

3.3. Земельні ділянки державних вищих навчальних закладів відповідно до законодавства передаються їм:

- а) у власність;
- б) у постійне користування;
- в) в оренду;
- г) в оперативне управління.

3.4. Джерелом фінансування навчальних закладів в Україні не може бути:

- а) плата за надання додаткових освітніх послуг;
- б) кошти, одержані за навчання, підготовку, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів відповідно до укладених договорів;
- в) кошти, отримані в результаті щорічного підвищення вартості освітніх послуг;
- г) дивіденди від цінних паперів.

3.5. Що складає зміст права власності?

- а) право оперативного управління;
- б) право володіння;
- в) право розпорядження;
- г) право володіння, користування і розпорядження майном.

3.6. До об'єктів права інтелектуальної власності не належать:

- а) літературні та художні твори;
- б) наукові відкриття;
- в) сорти рослин, породи тварин;
- г) ідеї.

3.7. Авторське особисте немайнове право на службовий твір належить:

- а) роботодавцю;
- б) його автору;
- в) роботодавцю, якщо інше не встановлено трудовим договором;
- г) автору та роботодавцю відповідно до укладеного між ними договору.

3.8. Ліцензійні умови надання освітніх послуг у сфері вищої освіти передбачають такі вимоги щодо матеріально-технічної бази:

- а) забезпеченість студентів гуртожитком на 70% від потреби;
- б) забезпеченість студентів гуртожитком на 100% від потреби;
- в) забезпеченість лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідним для виконання навчальних програм
- г) наявність спортивного залу.

3.9. Майно, закріплене за вищим навчальним закладом державної або комунальної форми власності, а також доходи від використання цього майна належать вищому навчальному закладу на правах:

- а) власності;
- б) оперативного управління;
- в) повного господарського відання;
- г) оперативного використання.

3.10. Чинниками, що мають найбільший вплив на правовий режим майна навчального закладу є:

- а) вид речових прав на означене майно;
- б) вид майна, оскільки окремі речі мають свій специфічний правовий режим (наприклад, земельні ділянки, нерухомість, цінні папери, об'єкти права інтелектуальної власності тощо);
- в) державний бюджет на даний рік;
- г) організаційно-правова форма навчального закладу.

Тема 5. Правові засади фінансування освіти

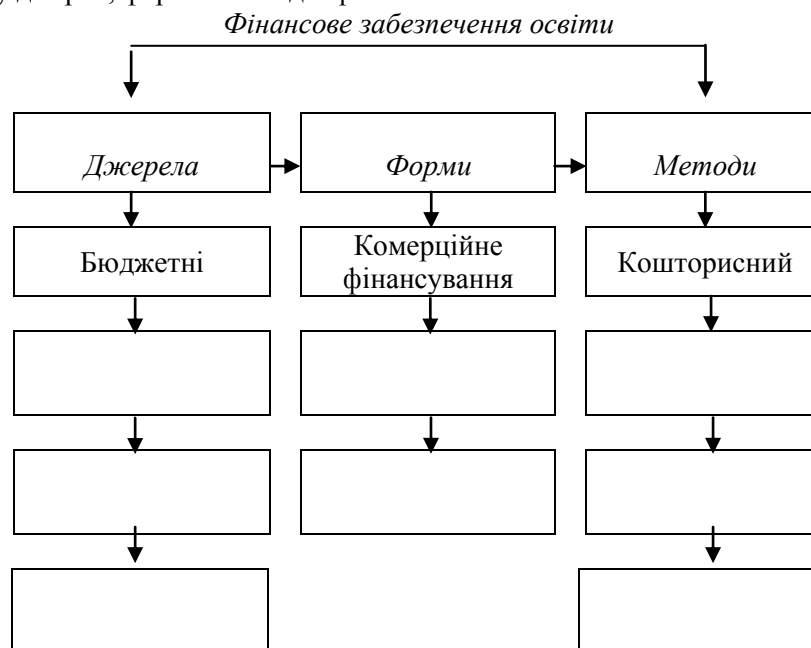
1. Завдання для самоперевірки засвоєних знань

Дати відповідь на контрольні питання:

- 1.1. У чому полягають основні напрями реформування фінансового забезпечення у сучасній Україні ?
- 1.2. Які форми фінансування закладів освіти ?
- 1.3. Назвіть види платних послуг, які можуть надаватися навчальними закладами, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної і комунальної форми власності.
- 1.4. У якому розмірі держава забезпечує бюджетні асигнування на освіту та на фундаментальні наукові дослідження ?
- 1.5. Чи зменшуються бюджетні та галузеві асигнування навчальних закладів та установ у разі одержання коштів з інших джерел ?
- 1.6. У чому суть функціональної структури видатків бюджету на освіту?
- 1.7. У чому полягають особливості розподілу видатків на освіту між бюджетами різних рівнів відповідно до принципу субсидіарності побудови бюджетної системи України ?
- 1.8. Який порядок отримання молодими громадянами України пільгових довгострокових кредитів для здобуття освіти у вищих навчальних закладах ?
- 1.9. Які обсяги державного замовлення на підготовку фахівців у вищих навчальних закладах державної форми власності встановлено Законом України «Про вищу освіту» ?
- 1.10. У чому полягають особливості оподаткування освітніх закладів?

2. Виконати практичне завдання:

- 2.1. Доповнити схему джерел, форм та методів фінансового забезпечення освіти:

- 2.2. Користуючись джерелами зі списку основної використаної та рекомендованої літератури для поглибленого вивчення курсу, здійснити порівняльну характеристику фінансування освіти в Україні та в одній із західноєвропейських країн .

- 2.3. Використовуючи положення статей 87-89 Бюджетного кодексу України, заповнити таблицю 5.1. «Розподіл видатків на освіту між бюджетами різних рівнів»:

Таблиця 5.1.

Розподіл видатків на освіту між бюджетами різних рівнів

<i>Видатки на освіту, що здійснюються з Державного бюджету України:</i>	<i>Видатки, що здійснюються з районних бюджетів та бюджетів міст республіканського Автономної Республіки Крим і міст обласного значення:</i>	<i>Видатки на освіту, що здійснюються з бюджетів сіл, селищ, міст районного значення та їх об'єднань</i>
– видатки на спеціалізовані школи (в тому числі школи-інтернати, засновані на державній формі власності); –	– загальну середню освіту: загальноосвітні навчальні заклади, у тому числі: школи-дитячі садки (для міст республіканського Автономної Республіки Крим та міст обласного значення), спеціалізовані школи, ліцеї, гімназії, колегіуми, вечірні (змінні) школи; –	– видатки на дошкільну освіту; –

- 2.4. Користуючись постановою Кабінету Міністрів України від 16 червня 2003 р. № 916, скласти структурно-логічну схему «Порядок отримання молодими громадянами України пільгових довгострокових кредитів для здобуття освіти у вищих навчальних закладах».

3. Розв'язати тестові завдання:

3.1. Держава забезпечує бюджетні асигнування на освіту в розмірі:

- а) не меншому 2 % від національного доходу;
- б) не меншому 5 % від національного доходу;
- в) не меншому 10 % від національного доходу;
- г) не меншому 12 % від національного доходу.

3.2. Фінансування за рахунок видатків Державного бюджету України підготовки фахівців з вищою освітою у вищих навчальних закладах державної форми власності III-IV рівнів акредитації здійснюється у таких обсягах:

- а) на кожні 10 тисяч населення навчання не менше як 100 студентів;
- б) на кожні 10 тисяч населення навчання не менше як 150 студентів;
- в) на кожні 10 тисяч населення навчання не менше як 180 студентів;
- г) на кожні 10 тисяч населення навчання не менше як 200 студентів.

3.3. Фінансування за рахунок видатків Державного бюджету України підготовки фахівців з вищою освітою у вищих навчальних закладах державної форми власності I-II рівнів акредитації здійснюється у таких обсягах:

- а) на кожні 10 тисяч населення навчання не менше як 100 студентів;
- б) на кожні 10 тисяч населення навчання не менше як 150 студентів;
- в) на кожні 10 тисяч населення навчання не менше як 180 студентів;
- г) на кожні 10 тисяч населення навчання не менше як 200 студентів.

3.4. Держава забезпечує бюджетне фінансування наукової та науково-технічної діяльності у розмірі:

- а) не меншому 2 % від національного доходу;
- б) не меншому 1,5 % від національного доходу;
- в) не меншому 1,7 % від національного доходу;
- г) не меншому 1,8 % від національного доходу.

3.5. Фінансування фундаментальних та пошукових наукових досліджень, наукових програм, проектів державного значення у вищих навчальних закладах здійснюється на конкурсній основі в обсязі:

- а) не меншому 10 % державних коштів, що виділяються на утримання вищих навчальних закладів;
- б) не меншому 20 % державних коштів, що виділяються на утримання вищих навчальних закладів;
- в) не меншому 15 % державних коштів, що виділяються на утримання вищих навчальних закладів;
- г) не меншому 18 % державних коштів, що виділяються на утримання вищих навчальних закладів.

3.6. У разі одержання коштів з інших джерел бюджетні та галузеві асигнування навчальних закладів та установ, організацій системи освіти:

- а) не зменшуються;
- б) зменшуються;
- в) частково зменшуються;
- г) зменшуються пропорційно отриманим коштам.

3.7. Перелік наукових установ та вищих навчальних закладів, яким надається базове фінансування для здійснення наукової і науково-технічної діяльності, затверджується:

- а) Кабінетом Міністрів України;
- б) Верховною Радою України;
- в) Міністерством освіти і науки України;
- г) Міністерством фінансів України.

3.8. До додаткових джерел фінансування навчальних закладів та установ, організацій, підприємств системи освіти не належать:

- а) кошти, одержані за навчання, підготовку, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів відповідно до укладених договорів;
- б) плата за надання додаткових освітніх послуг;
- в) дотації з місцевих бюджетів;
- г) трансферти.

3.9. Особи, які успішно навчаються у вищих навчальних закладах державної або комунальної форми власності за денною (очною) формою навчання за кошти державного або місцевого бюджету, забезпечуються стипендіями:

- а) у розмірі не менше ніж два неоподатковуваних мінімуми доходів громадян;
- б) у розмірі не менше ніж три неоподатковуваних мінімуми доходів громадян;
- в) у розмірі не менше ніж чотири неоподатковуваних мінімуми доходів громадян;
- г) у розмірі не менше ніж п'ять неоподатковуваних мінімуми доходів громадян.

3.10. Перелік видів платних послуг у галузі вищої освіти та пов'язаних з нею інших галузях діяльності, що можуть надаватися вищими навчальними закладами державної або комунальної форми власності, визначається:

- а) Кабінетом Міністрів України;
- б) Верховною Радою України;
- в) Міністерством освіти і науки України;
- г) Міністерством фінансів України.

Тема 6. Правове регулювання трудових відносин освітян

1. Завдання для самоперевірки засвоєних знань

Дати відповідь на контрольні питання:

- 1.1. Розкрийте принцип єдності та диференціації правового регулювання трудових відносин з науковими (науково-педагогічними) працівниками.
- 1.2. Які підстави виникнення трудових відносин з педагогічними та науково-педагогічними працівниками?
- 1.3. Проаналізуйте особливості трудових договорів з науково-педагогічними працівниками, які приймаються за конкурсом.
- 1.4. У чому специфіка змісту трудових відносин з педагогічними (науково-педагогічними) працівниками?
- 1.5. Дайте визначення контракту та його змісту. Як визначається сфера укладення контракту?
- 1.6. Які види зміни умов трудового договору передбачаються трудовим законодавством?
- 1.7. Назвіть підстави припинення трудового договору з науково-педагогічними працівниками.
- 1.8. Дайте визначення поняття «скорочений робочий час».
- 1.9. Які режими робочого часу передбачено законодавством?
- 1.10. У чому полягає сутність підсумованого обліку робочого часу?

2. Виконати практичне завдання:

2.1. Розв'язати ситуаційне завдання:

Іванов, науковий співробітник науково-дослідної лабораторії одного з вищих закладів освіти, написав анонімку на одного із співробітників, у чому сам признався. Збори трудового колективу вузу 21 січня 2016 р., обговоривши поведінку Іванова, постановили: 1) просити керівництво вузу звільнити Іванова за здійснення аморального проступку, не сумісного з займаною посадою; 2) поставити питання перед відповідними органами про позбавлення його наукового ступеня кандидата наук. Виконуючи рішення зборів трудового колективу, ректор звільнив Іванова з роботи 15 березня 2016 року. *Чи правильно звільнено Іванова?*

2.2. Розв'язати ситуаційне завдання:

Науменко – студентка денного відділення державного університету – одночасно працювала на пів ставки лаборантом кафедри правознавства. За академічну заборгованість їй було відраховано з університету й одночасно звільнено з посади лаборанта. Науменко звернулася до суду з позовом про поновлення на роботі. Суддя, вважаючи, що Науменко працювала за сумісництвом і звільнена у зв'язку з припиненням навчання, визнала звільнення законним. Науменко оскаржила рішення районного суду в апеляційному суді.

Що таке сумісництво? Який порядок укладення і розірвання трудового договору про роботу за сумісництвом? У яких правовідносинах з університетом знаходилася Науменко? Якою повинна бути ухвала апеляційного суду?

2.3. Використовуючи законодавство, що регулює трудові відносини освітян та Типову форму контракту з працівником, скласти приклад контракту між ВНЗ в особі власника або уповноваженого ним органу та асистентом кафедри.

2.4. Користуючись положеннями законів про освіту, дошкільну освіту, позашкільну освіту, загальну середню освіту, професійно-технічну освіту, вищу освіту, скласти таблицю 4.1. «Вимоги до заміщення посад педагогічних та науково-педагогічних працівників»

Таблиця 4.1.

Вимоги до заміщення посад педагогічних та науково-педагогічних працівників

	Законодавчий акт	Вимоги до заміщення посади
Загальні вимоги до заняття педагогічною діяльністю	Закон України «Про освіту», ст. _____	Педагогічною діяльністю можуть займатися особи з високими моральними якостями, які мають відповідну освіту, професійно-практичну підготовку, фізичний стан яких дозволяє виконувати службові обов'язки. Педагогічну діяльність у навчальних закладах здійснюють педагогічні працівники, у вищих навчальних закладах третього і четвертого рівнів акредитації та закладах післядипломної освіти – науково-педагогічні працівники. Перелік посад педагогічних та науково-педагогічних працівників встановлюється Кабінетом Міністрів України. Педагогічні та науково-педагогічні працівники приймаються на роботу шляхом укладення трудового договору, у т. ч. за контрактом. Прийняття на роботу науково-педагогічних працівників здійснюється на основі конкурсного відбору.

Вимоги до заміщення посади педагогічного працівника у навчальних закладах системи загальної середньої освіти	Закон України «Про загальну середню освіту», ст. _____	
Вимоги до заміщення посади педагогічного працівника позашкільного навчального закладу	Закон України «Про позашкільну освіту», ст. _____	
Вимоги до заміщення посади педагогічного працівника у професійно-технічних навчальних закладах	Закон України «Про професійно-технічну освіту», ст. _____	
Вимоги до заміщення посади науково-педагогічного працівника у вищих навчальних закладах	Закон України «Про вищу освіту», ст. _____	

3. Розв'язати тестові завдання:

3.1. Максимальне навчальне навантаження науково-педагогічних працівників на навчальний рік має становити:

- а) до 900 годин; б) до 800 годин; в) до 750 годин; г) до 600 годин.

3.2. Максимальне навчальне навантаження педагогічних працівників на навчальний рік не може перевищувати:

- а) 800 годин; б) 700 годин; в) 750 годин; г) 720 годин.

3.3. Для педагогічних працівників тривалість робочого часу на тиждень не може перевищувати:

- а) 36 годин; б) 40 годин; в) 45 годин; г) 50 годин.

3.4. Щорічна основна відпустка педагогічним та науково-педагогічним працівникам надається тривалістю:

- а) 24 календарних днів; в) 56 календарних днів;
б) 28 календарних днів; г) 30 календарних днів.

3.5. При прийнятті на роботу науково-педагогічних працівників може укладатися:

- а) безстроковий, строковий трудовий договір, у тому числі контракт;
б) безстроковий договір;
в) строковий трудовий договір, у тому числі контракт;
г) безстроковий договір та контракт.

3.6. Творча відпустка для написання підручника чи наукової праці надається працівнику, який успішно поєднує основну діяльність із творчою роботою:

- а) тривалістю до одного місяця;
б) тривалістю до двох місяців;
в) тривалістю до трьох місяців;
г) тривалістю три місяці.

3.7. Педагогічним та науково-педагогічним працівникам навчальних закладів і установ освіти виплачуються надбавки за вислугу років щомісяця у відсотках до посадового окладу залежно від стажу педагогічної роботи у таких розмірах:

- а) понад 3 роки – 15 відсотків, понад 10 років – 20 відсотків і понад 20 років – 30 відсотків;
б) понад 3 роки – 10 відсотків, понад 10 років – 20 відсотків і понад 20 років – 30 відсотків;
в) понад 3 роки – 10 відсотків, понад 10 років – 30 відсотків і понад 20 років – 35 відсотків;
г) понад 3 роки – 10 відсотків, понад 10 років – 25 відсотків і понад 20 років – 30 відсотків.

3.8. Чергова атестація педагогічних працівників проводиться:

- а) один раз на два роки;
б) один раз на три роки;
в) один раз на чотири роки;
г) один раз на п'ять років.

3.9. Позачергова атестація з метою підвищення кваліфікаційної категорії педагогічних працівників може проводитися:

- а) не раніш як через рік після присвоєння попередньої;
б) не раніш як через два роки після присвоєння попередньої;
в) не раніш як через три роки після присвоєння попередньої;
г) не раніш як через чотири роки після присвоєння попередньої.

3.10. Педагогічні працівники мають право подати апеляцію на рішення атестаційної комісії до атестаційної комісії вищого рівня:

- а) у десятиденний строк з дня вручення атестаційного листа;
б) у двадцятиденний строк з дня вручення атестаційного листа;
в) у п'ятнадцятиденний строк з дня вручення атестаційного листа;
г) у тридцятиденний строк з дня вручення атестаційного листа.

Тема 7. Договірні відносини у галузі освіти

1. Завдання для самоперевірки засвоєних знань

Дати відповідь на контрольні питання:

- 1.1. Чи завжди відносини у сфері освіти базуються на договорі?
- 1.2. Дайте загальну характеристику договору про навчання, підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації або про надання додаткових освітніх послуг навчальними закладами.
- 1.3. Що є предметом договору про надання освітньої послуги?
- 1.4. Що таке типовий договір, яке юридичне значення має факт затвердження такого договору центральним органом виконавчої влади?
- 1.5. У якій формі укладається договір про надання освітніх послуг?
- 1.6. Вкажіть істотні умови договору про надання освітніх послуг.
- 1.7. Який порядок укладення договору про надання освітніх послуг? Чи є такий договір публічним?
- 1.8. Вкажіть усіх учасників договірних відносин щодо навчання, підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації або про надання додаткових освітніх послуг навчальними закладами.
- 1.9. Які юридичні факти можуть бути підставами припинення договірних відносин щодо надання освітніх послуг?
- 1.10. Які договори забезпечують оформлення правових зв'язків щодо створення та впровадження досягнень науки у виробництво, залучення результатів науково-технічної діяльності до сфери цивільного обороту?

2. Виконати практичне завдання:

2.1. Послугуючись Наказом МОН № 183 від 11 березня 2002 р., яким затверджено Типовий договір про навчання, підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації або про надання додаткових освітніх послуг навчальними закладами Цивільним кодексом України складіть договір про надання освітніх послуг. Визначте, як у дозволених законодавством межах окремі положення такого договору можуть бути сформульовані щоб захищати переважно інтереси студента або навчального закладу?

2.2. Заповнити таблицю :

Таблиця 7.1.

Договори, що використовуються у діяльності освітніх закладів

Договір	Істотні умови
<i>Основна діяльність (надання освітніх послуг)</i>	
<i>Наукова та інноваційна діяльність</i>	
<i>Матеріально-технічне забезпечення</i>	

2.3. Розв'язати ситуаційне завдання:

Студент Сидоров вступив на навчання до вищого навчального закладу за контрактом, підписавши запропонований йому університетом договір, відповідно до положень якого за перший навчальний рік він сплатив 10 тис. грн. Наступного року адміністрація навчального закладу зажадала оплатити вже 13 тис. грн., мотивуючи це інфляцією та зростанням заробітної плати викладачів.

Чи правомірно дія адміністрація ВНЗ? Чи може бути договором Сидорова закріплено можливість зростання вартості освітньої послуги?

Що б Ви порадили робити студенту?

2.4. Складіть перелік основних нормативно-правових актів, якими затверджують типові договори, що мають найбільше значення у процесі здійснення освітньої діяльності.

3. Розв'язати тестові завдання:

3.1. Предметом договору про навчання, підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації є:

- а) грошова сума;
- б) освітня послуга;
- в) виконання робіт щодо навчання учнів/студентів та отримання ними знань, умінь, навичок;
- г) знання, уміння, навички учнів/студентів.

3.2. Факт затвердження МОН Типового договору про навчання, підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації або про надання додаткових освітніх послуг навчальними закладами означає, що:

- а) сторонам рекомендовано зразок договору, який у разі його прийняття дозволить якнайкраще врахувати їхні побажання та захистити їхні права;
- б) керівники усіх навчальних закладів (незалежно від форми власності) під час укладання договорів про надання освітніх послуг мають керуватися Типовим договором;
- в) договір укладати не обов'язково, у разі вступу в правовідносини вони будуть врегульовуватися на основі типових умов;
- г) цей акт має характер рекомендації і жодних правових наслідків не породжує.

3.3. Якщо договір укладається Замовником в інтересах третьої особи, то:

- а) ця особа також підписує договір з відображенням у договорі її реквізитів;
- б) ця особа не підписує договір, оскільки не є його стороною і він не породжує для неї жодних обов'язків;
- в) такий договір не може бути укладений;
- г) такий договір буде вважатися нікчемним.

3.4. Розмір плати за надання освітніх послуг встановлюється:

- а) на кожен рік окремо у відповідності до додаткової угоди;
- б) за весь строк надання освітньої послуги і змінюється у відповідності до офіційно встановленого індексу інфляції;
- в) за весь строк надання освітньої послуги і не може змінюватись;
- г) за весь строк надання освітньої послуги і змінюється відповідно до облікової ставки НБУ.

3.5. Підставою для припинення договору про надання освітніх послуг не є:

- а) неможливість виконання стороною договору своїх зобов'язань у зв'язку з прийняттям нормативно-правових актів, що змінили умови, встановлені договором щодо освітньої послуги, і будь-яка із сторін не погоджується про внесення змін до договору;
- б) у разі надання Замовнику академічної відпустки;
- в) відрахування Замовника – фізичної особи з навчального закладу згідно з законодавством;
- г) рішення суду в разі систематичного порушення або невиконання умов договору.

3.6. Якщо замовником було внесено попередню плату за надання освітньої послуги за увесь рік, однак через півроку його було відраховано з навчального закладу, то:

- а) виконавець зобов'язаний поновити замовника і не має права відраховувати його до закінчення оплаченого періоду навчання;
- б) виконавець має повернути частину коштів, що були внесені замовником як передплата;
- в) виконавець має повернути усі кошти, що були внесені замовником, оскільки замовник не отримав документа про освіту, який засвідчує факт виконання умов договору виконавцем;
- г) виконавець не зобов'язаний нічого повертати замовникові, якщо причиною відрахування стала його низька успішність або пропуски занять.

3.7. За несвоєчасне внесення плати за надання освітніх послуг:

- а) замовники сплачують виконавцеві штраф та пеню в розмірі, передбаченому договором;
- б) відповідальність не передбачена, можливе лише відрахування замовника чи особи, навчання якої він оплачує;
- в) замовники – юридичні особи сплачують виконавцеві штраф та пеню в розмірі, передбаченому договором;
- г) виконавець не має права відраховувати замовника, якщо не буде встановлено його вини у простроченні платежу.

3.8. Умови договору на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських і технологічних робіт повинні відповідати законодавству:

- а) про авторський договір;
- б) про виключні права (в інтелектуальній власності);
- в) що регулює відносини власності;
- г) про речові права.

3.9. Чи має право виконавець використати одержаний результат науково-дослідних, дослідно-конструкторських та технологічних робіт для себе?

- а) має право, якщо інше не встановлено договором;
- б) відповідь залежить від конкретного результату роботи;
- в) не має права, в силу закону;
- г) має право, якщо не заперечує замовник.

3.10. За метою придбання товару договір поставки відрізняється від договору:

- а) купівлі-продажу;
- б) контрактації;
- в) ренти;
- г) найму (оренди).

Модуль 2. Організаційно-правові засади та структура системи освіти. Правові аспекти входження української освіти у світовий освітній простір
Тема 8. Система дошкільної освіти

1. Завдання для самоперевірки засвоєних знань

Дати відповідь на контрольні питання:

- 1.1. Якими нормативно-правовими актами регулюється діяльність закладів дошкільної освіти?
- 1.2. Які складові утворюють систему дошкільної освіти?
- 1.3. Що таке Базовий компонент дошкільної освіти?
- 1.4. Які існують типи дошкільних навчальних закладів?
- 1.5. Якими є функції дошкільного навчального закладу?
- 1.6. Які органи здійснюють управління системою дошкільної освіти?
- 1.7. Що являють собою організаційно-правові засади діяльності дошкільного навчального закладу?
- 1.8. Як здійснюється освітній процес в дошкільному навчальному закладі?
- 1.9. Якими є права та обов'язки суб'єктів дошкільного освітнього процесу?
- 1.10. Якою є відповідальність педагогічних працівників дошкільних навчальних закладів та інших працівників у сфері дошкільної освіти?

2. Виконати практичне завдання:

- 2.1. Використовуючи Закон України «Про дошкільну освіту» та Положення про дошкільний навчальний заклад, скласти таблицю 8.1. «Дошкільні навчальні заклади освіти»:

Таблиця 8.1.

Дошкільні навчальні заклади освіти

<i>тип закладу</i>	<i>статус</i>	<i>порядок створення і ліквідації</i>	<i>особливості комплектування груп у закладі</i>

- 2.2. На основі матеріалів ЗМІ та Інтернет-джерел прокоментувати п'ять прикладів організаційних заходів, здійснених органами державної влади та місцевого самоврядування, по реалізації державної політики в галузі дошкільної освіти.

- 2.3. Підготувати електронну презентацію з розгорнутим текстовим супроводом на тему «Система дошкільної освіти».

- 2.4. Ознайомитися з Базовим компонентом дошкільної освіти та виділити основні складові змісту дошкільної освіти.

3. Розв'язати тестові завдання:

- 3.1. Закон України «Про дошкільну освіту» прийнятий у:

- а) 2000 р.;
- б) 2001 р.;
- в) 2002 р.;
- г) 2003 р.

- 3.2. Типами дошкільних навчальних закладів є:

- а) ясла;
- б) ясла-садокдитячий садок;
- г) всі відповіді правильні.

- 3.3. До системи дошкільної освіти не належать:

- а) наукові і методичні установи;
- б) освіта та виховання в сім'ї;
- в) дошкільні навчальні заклади;
- г) навчально-виховні комплекси.

- 3.4. Закон зобов'язує сім'ю виконувати такі вимоги:

- а) сприяти здобуттю дитиною дошкільної освіти;

- б) забезпечити дошкільну освіту в сім'ї на власний розсуд;
- в) відвідування дитиною дошкільного навчального закладу звільняє сім'ю від обов'язку виховувати, розвивати і навчати її в родинному колі;
- г) батьки або особи, які їх замінюють, не несуть відповідальність перед суспільством і державою за розвиток, виховання і навчання дітей у дошкільному віці.

3.5. Дитина може здобувати дошкільну освіту:

- а) за допомогою батьків;
- б) за допомогою педагога;
- в) у дошкільному навчальному закладі та за допомогою фізичних осіб, які відповідають встановленим законом вимогам;
- г) тільки у дошкільному навчальному закладі.

3.6. При відрахуванні дитини адміністрація дошкільного навчального закладу зобов'язана повідомити про це батьків або осіб, які їх замінюють:

- а) не менш як за 7 календарних днів;
- б) не менш як за 10 календарних днів;
- в) не менш як за 14 календарних днів;
- г) не менш як за 30 календарних днів.

3.7. До підстав відрахування дитини з дитячого дошкільного закладу не належить:

- а) бажання батьків або осіб, які їх замінюють;
- б) наявність медичного висновку про стан здоров'я дитини як такого, що виключає можливість її подальшого перебування в дошкільному навчальному закладі;
- в) у разі зміни батьками місця постійного проживання;
- г) у разі несплати без поважних причин батьками або особами, які їх замінюють, плати за харчування дитини протягом двох місяців.

3.8. Від сплати за харчування дитини звільняються батьки або особи, які їх замінюють:

- а) у сім'ях, у яких сукупний прибуток на кожного члена за попередній квартал з урахуванням індексу зростання цін не перевищував прожиткового мінімуму;
- б) у сім'ях, у яких сукупний прибуток на кожного члена за попередній квартал з урахуванням індексу зростання цін не перевищував 50 неоподаткованих мінімумів;
- в) у багатодітних сім'ях;
- г) матері- (батька-) одиночки.

3.9. Педагогічне навантаження вихователя групи компенсуючого типу становить на тиждень:

- а) 24 години;
- б) 25 годин;
- в) 30 годин;
- г) залежно від підпорядкування, типу і форми власності дошкільного навчального закладу.

3.10. Педагогічних працівників приватного дошкільного навчального закладу призначає на посади та звільняє з посади:

- а) місцевий орган управління освітою;
- б) власник (засновник) приватного дошкільного навчального закладу;
- в) керівник приватного дошкільного навчального закладу за погодженням з відповідним органом управління;
- г) Міністерство освіти і науки України за поданням місцевого органу управління освітою.

Тема 9. Система загальної середньої та позашкільної освіти

1. Завдання для самоперевірки засвоєних знань

Дати відповідь на контрольні питання:

- 1.1. Якими нормативно-правовими актами визначаються основи діяльності закладів системи загальної середньої освіти?
- 1.2. Які установи і заклади становлять систему загальної середньої освіти?
- 1.3. Що таке позашкільна освіта?
- 1.4. Які є види загальноосвітніх навчальних закладів?
- 1.5. Як здійснюється організація діяльності середніх закладів освіти?
- 1.6. Що таке Базовий навчальний план загальноосвітніх навчальних закладів?
- 1.7. У чому полягає зміст навчально-виховного процесу у загальноосвітньому навчальному закладі?
- 1.8. Що таке Державні стандарти загальної середньої освіти в Україні?
- 1.9. Як здійснюється управління загальноосвітніми та позашкільними навчальними закладами?
- 1.10. Які гарантії соціального захисту педагогічних працівників передбачені чинним українським законодавством?

2. Виконати практичне завдання:

- 2.1. Заповнити порівняльну таблицю:

Таблиця 9.2

критерії для порівняння: загальноосвітні навчальні заклади:	статус закладу	порядок його створення, реорганізації та ліквідації	особливості організації навчального процесу
<i>школа I-III ступенів</i>			
<i>спеціалізована школа I-III ступенів з поглибленим вивченням окремих предметів та курсів</i>			
<i>гімназія</i>			
<i>ліцей</i>			
<i>колегіум</i>			
<i>школа-інтернат I-III ступенів</i>			
<i>спеціальна школа (школа-інтернат) I-III ступенів</i>			
<i>санаторна школа (школа-інтернат) I-III ступенів</i>			
<i>школа соціальної реабілітації</i>			
<i>вечірня (змінна) школа II-III ступенів</i>			
<i>навчально-реабілітаційний центр</i>			

- 2.2. Користуючись рекомендованою літературою, проаналізувати основні тенденції реалізації державної політики в галузі загальної середньої освіти на сучасному етапі.

- 2.3. Розглянути Державну цільову програму розвитку позашкільної освіти на період до 2014 року, затверджену постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 року, та визначити її пріоритетні напрями.

Тема 10. Система професійно-технічної освіти

1. Завдання для самоперевірки засвоєних знань

Дати відповідь на контрольні питання:

- 1.1. Якими нормативно-правовими актами визначаються основи функціонування і розвитку системи професійно-технічної освіти?
- 1.2. Що є метою законодавчого регулювання суспільних відносин в галузі професійно-технічної освіти?
- 1.3. Які заклади становлять систему професійно-технічної освіти?
- 1.4. Які ви знаєте типи навчальних закладів системи професійно-технічної освіти?
- 1.5. Які існують форми професійно-технічної освіти?
- 1.6. У чому полягає ступеневість професійно-технічної освіти?
- 1.7. Як законодавством регулюються фінансово-економічні відносини в галузі професійно-технічної освіти?
- 1.8. Що таке колегіальний орган громадського самоврядування професійно-технічного навчального закладу?
- 1.9. Як відбувається атестація державних професійно-технічних навчальних закладів?
- 1.10. Що таке Державний стандарт професійно-технічної освіти?

2. Виконати практичне завдання:

- 2.1. Користуючись джерелами зі списку основної використаної та рекомендованої літератури для поглибленого вивчення курсу, проаналізувати причини погіршення стану профтехосвіти в Україні наприкінці 1990-х – на початку 2000-х років і з'ясувати, які заходи застосовуються органами державної влади та самоврядування для підвищення її ролі в сучасному соціально-економічному просторі.
- 2.2. Підготувати електронну презентацію з розгорнутим текстовим супроводом на тему «Система професійно-технічної освіти».
- 2.3. Охарактеризувати процедуру атестації педагогічних працівників закладів профтехосвіти.
- 2.4. Скласти таблицю 10.2. «Державні органи управління професійно-технічною освітою»

Таблиця 10.2.

Державні органи управління професійно-технічною освітою

<i>Державний орган управління професійно-технічною освітою</i>	<i>Повноваження органу у сфері професійно-технічної освіти</i>
спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади	
міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, яким підпорядковані професійно-технічні навчальні заклади	
Рада міністрів АРК, обласні, Київська і Севастопольська міські держадміністрації та створені ними органи управління професійно-технічною освітою	
міжгалузєва рада з професійно-технічної освіти	

3. Розв'язати тестові завдання:

- 3.1. Закон України «Про професійно-технічну освіту» прийнятий у:
 - а) 1996 р.;
 - б) 1998 р.;
 - в) 2001 р.;
 - г) 2003 р.
- 3.2. Типами навчальних закладів системи професійно-технічної освіти є:
 - а) навчально-виробничий центр;
 - б) центр підготовки і перепідготовки робітничих кадрів;

в) професійний ліцей;

г) усі відповіді правильні.

3.3. До професійно-технічних навчальних закладів не належить:

а) училище-агрофірма;

б) вище училище-агрофірма;

в) вечірня (змінна) школа;

г) навчально-курсний комбінат.

3.4. Порядок створення, реорганізації та ліквідації професійно-технічних навчальних закладів встановлюється:

а) засновником;

б) місцевим управлінням освіти і науки;

в) Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України;

г) Кабінетом Міністрів України.

3.5. Професійно-технічні навчальні заклади незалежно від форм власності та підпорядкування розпочинають діяльність, пов'язану з підготовкою кваліфікованих робітників та наданням інших освітніх послуг:

а) після розробки Статуту;

б) після затвердження Статуту;

в) після отримання ліцензії;

г) за наявності кадрового і матеріально-технічного забезпечення.

3.6. Вищим колегіальним органом громадського самоврядування професійно-технічного навчального закладу є:

а) загальні збори (конференція) колективу навчального закладу;

б) педагогічна рада навчального закладу;

в) адміністрація навчального закладу;

г) всі відповіді правильні.

3.7. Атестація державних професійно-технічних навчальних закладів:

а) здійснюється планово один раз у п'ять років;

б) здійснюється планово один раз у десять років;

в) здійснюється за вимогою Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України;

г) не проводиться.

3.8. Державний стандарт професійно-технічної освіти розробляється:

а) спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у сфері професійно-технічної освіти;

б) спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у сфері професійно-технічної освіти і затверджуються Кабінетом Міністрів України;

в) Комітетом з питань освіти і науки Верховної Ради України;

г) Кабінетом Міністрів України.

3.9. Оновлення типових навчальних планів і типових навчальних програм професійно-технічної освіти здійснюється:

а) не рідше ніж раз на 3 роки;

б) не рідше ніж раз на 5 років;

в) не рідше ніж раз на 8 років;

г) не рідше ніж раз на 10 років.

3.10. Тривалість щорічної основної відпустки випускників професійно-технічних навчальних закладів віком до 18 років становить:

а) 24 календарних днів;

б) 30 календарних днів;

в) 31 календарний день;

г) 48 календарних днів.

Тема 11. Правове регулювання вищої освіти

1. Завдання для самоперевірки засвоєних знань

Дати відповідь на контрольні питання:

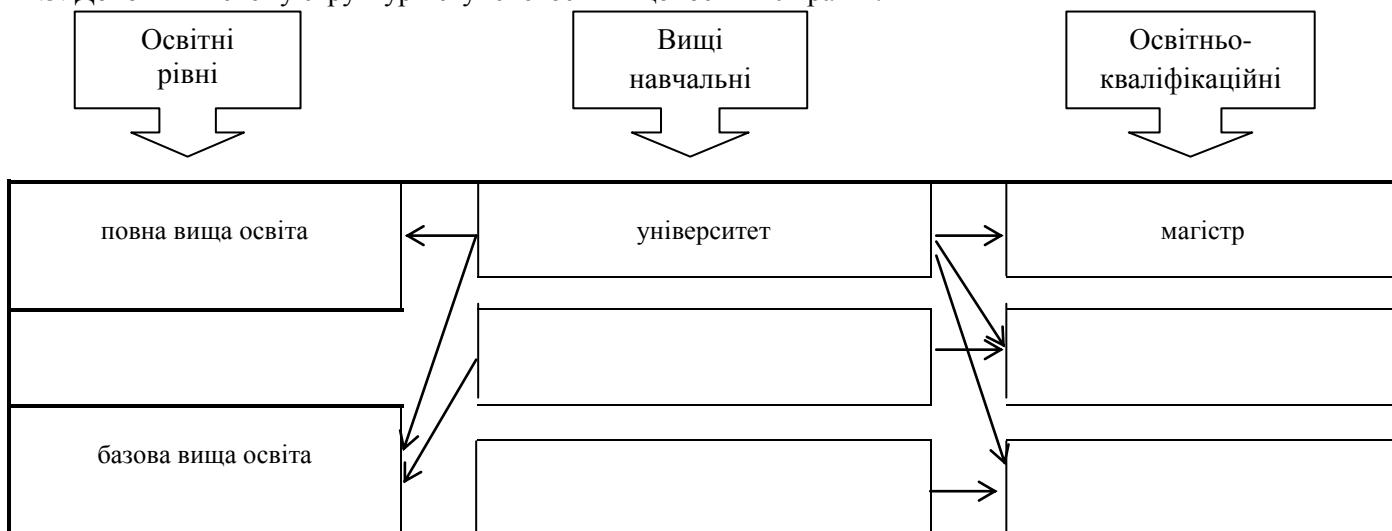
- 1.1. Які Ви знаєте типи вищих навчальних закладів?
- 1.2. Якими ознаками характеризується публічно-правовий статус вищого навчального закладу?
- 1.3. Якими ознаками характеризується приватно-правовий статус вищого навчального закладу?
- 1.4. Який порядок створення, реорганізації та ліквідації вищого навчального закладу?
- 1.5. Які моделі автономії навчального закладу визначають у науковій літературі?
- 1.6. Які форми навчання та форми організації навчального процесу у ВНЗ?
- 1.6. Який механізм екстернатної форми навчання студентів?
- 1.7. Які права та обов'язки студентів визначає Закон України «Про вищу освіту»?
- 1.8. Які державні гарантії реалізації права на вищу освіту?
- 1.9. Який порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у вищих навчальних закладах.
- 1.10. Які правові засади студентського самоврядування?

2. Виконати практичне завдання:

2.1. Користуючись джерелами зі списку основної використаної та рекомендованої літератури для поглибленого вивчення курсу, описати процес формування і здійснення державної політики в галузі вищої освіти в Україні за часів її незалежності.

2.2. Користуючись джерелами зі списку основної використаної та рекомендованої літератури для поглибленого вивчення курсу підготувати повідомлення на тему «Сучасні моделі розвитку університетської освіти в Україні».

2.3. Доповнити схему структури ступеневості вищої освіти України:

2.4. Користуючись положеннями Закону України «Про вищу освіту», скласти таблицю «Типи ВНЗ та їх класифікаційні ознаки»

Таблиця 11.1

Типи ВНЗ та їх класифікаційні ознаки

Тип навчального закладу	Освітнє призначення	Додаткові чинники
Університет	Проводить освітню діяльність, пов'язану із здобуттям повної вищої освіти та кваліфікації широкого спектру природничих, гуманітарних, технічних, економічних та інших напрямів науки, техніки, культури і мистецтв	Є провідним науково-методичним центром, має розвинуту інфраструктуру навчальних, наукових і науково-виробничих підрозділів, відповідний рівень кадрового і матеріально-технічного забезпечення, сприяє поширенню наукових знань та здійснює культурно-просвітницьку діяльність
...		
...		
...		

3. Розв'язати тестові завдання:

3.1. Закон України «Про вищу освіту» прийнятий у:

- а) 2010 р.;
- б) 2011 р.;
- в) 2013 р.;
- г) 2014 р.

3.2. Типами вищих навчальних закладів є:

- а) університет;
- б) консерваторія;технікум (училище);
- г) усі відповіді правильні.

3.3. До системи вищої освіти належать:

- а) вищі навчальні заклади всіх форм власності;
- б) інші юридичні особи, що надають освітні послуги у галузі вищої освіти;
- в) органи, які здійснюють управління у галузі вищої освіти;
- г) усі відповіді правильні.

3.4. До освітньо-кваліфікаційних рівнів вищої освіти не належать:

- а) молодший спеціаліст;
- б) старший спеціаліст;
- в) бакалавр;
- г) магістр.

3.5. Вищим колегіальним органом громадського самоврядування ВНЗ є:

- а) загальні збори (конференція) трудового колективу;
- б) загальні збори трудового колективу;
- в) конференція трудового колективу;
- г) рада трудового колективу.

3.6. До осіб, які навчаються у вищих навчальних закладах, не належать:

- а) студент (слухач);
- б) асистент (стажист);
- в) курсант;
- г) учень.

3.7. Створення, реорганізація та ліквідація вищого навчального закладу третього або четвертого рівня акредитації державної форми власності здійснюється:

- а) Міністерством освіти і науки України;
- б) Кабінетом Міністрів України;
- в) Верховною Радою України;
- г) міністром освіти і науки України.

3.8. Створення, реорганізація та ліквідація вищих навчальних закладів першого і другого рівнів акредитації державної форми власності здійснюється:

- а) спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі освіти і науки та іншими центральними органами виконавчої влади, які мають у своєму підпорядкуванні вищі навчальні заклади;
- б) Кабінетом Міністрів України;
- в) центральними органами виконавчої влади, які мають у своєму підпорядкуванні вищі навчальні заклади;
- г) Міністерством освіти і науки України.

3.9. Вищий навчальний заклад діє на підставі:

- а) власного статуту;
- б) положення;
- в) установчого договору;
- г) акту про заснування.

3.10. Колегіальним органом вищого навчального закладу III-IV рівня акредитації є:

- а) рада трудового колективу;
- б) приймальна комісія;
- в) вчена рада;
- г) педагогічна рада.

Тема 12. Підвищення кваліфікації та перепідготовка кадрів

1. Завдання для самоперевірки засвоєних знань

Дати відповідь на контрольні питання:

- 1.1. Які основні принципи організації післядипломної освіти в Україні ?
- 1.2. Що собою являє система післядипломної освіти в Україні ?
- 1.3. Яка мета післядипломної освіти ?
- 1.4. Якими є складові компоненти післядипломної освіти ?
- 1.5. Який порядок відбору на навчання студентів та аспірантів у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах за кордоном ?
- 1.6. Який порядок зарахування до аспірантури і докторантури при вищих навчальних закладах і наукових установах ?
- 1.7. Які відмінності правового статусу аспірантів, докторантів і здобувачів наукових ступенів ?
- 1.8. Яким є порядок присудження наукових ступенів та присвоєння вчених звань?
- 1.9. Який порядок створення і діяльності спеціалізованих вчених рад ?
- 1.10. Які повноваження Атестаційної колегії МОНУ ?

2. Виконати практичне завдання:

2.1. Скласти таблицю основних етапів підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів з позначенням змісту, базових вимог та термінів, які мають бути дотримані у їх реалізації.

2.2. Письмово порівняти особливості правового статусу аспірантів та здобувачів наукового ступеня.

2.3. Користуючись приписами Положення про навчання студентів та аспірантів, стажування наукових і науково-педагогічних працівників у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах за кордоном, заповнити таблицю 12.2. «Вимоги до осіб, що претендують на проходження навчання або стажування у провідному вищому навчальному закладі за кордоном»

Таблиця 12.2.

Вимоги до осіб, що претендують на проходження навчання або стажування у провідному вищому навчальному закладі за кордоном

Студенти	Аспіранти	Наукові (науково-педагогічні) працівники

2.4. Користуючись приписами п. п. 15, 16 Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів: затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 1 березня 1999 р. № 309, заповнити таблицю 12.3. «Права та обов'язки аспірантів і докторантів».

Таблиця 12.3.

Права та обов'язки аспірантів і докторантів

Права аспірантів та докторантів	Обов'язки аспірантів та докторантів

3. Розв'язати тестові завдання:

3.1. До закладів післядипломної освіти належать:

- а) інститути підвищення кваліфікації;
- б) підрозділи вищих навчальних закладів;
- в) підрозділи в організаціях та на підприємствах;
- г) усі відповіді правильні.

3.2. Післядипломна освіта включає:

- а) аспірантуру;
- б) спеціалізацію;
- в) атестацію;
- г) самоосвіту.

3.3. Підвищення кваліфікації – це:

- а) набуття особою здатностей виконувати додаткові завдання та обов'язки в межах спеціальності;
- б) набуття особою досвіду виконання завдань та обов'язків певної спеціальності;
- в) набуття особою здатностей виконувати окремі завдання та обов'язки в межах спеціальності;
- г) отримання іншої спеціальності на основі здобутого раніше освітньо-кваліфікаційного рівня та практичного досвіду.

3.4. Документ про післядипломну освіту видається особі, яка успішно пройшла:

- а) перепідготовку;
- б) стажування;
- в) атестацію;
- г) тестування.

3.5. Держава забезпечує науково-педагогічним працівникам підвищення кваліфікації:

- а) не рідше одного разу на рік;
- б) не рідше одного разу на п'ять років;
- в) не рідше одного разу на сім років;
- г) не рідше одного разу на десять років.

3.6. Підготовка кандидатів і докторів наук здійснюється:

- а) вищими навчальними закладами третього і четвертого рівня акредитації;
- б) закладами післядипломної освіти;
- в) спеціалізованими вченими радами;
- г) науково-методичними центрами професійної освіти.

3.7. Диплом кандидата і доктора наук видається:

- а) Атестаційною колегією Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України ;
- б) Вищою атестаційною комісією;
- в) Кабінетом міністрів України;
- г) Національною академією наук.

3.8. Виконання державних вимог при атестації наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації забезпечує:

- а) Атестаційна колегія Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України;
- б) Спеціалізована вчена рада;
- в) Академія підвищення кваліфікації;
- г) Академія педагогічних наук.

3.9. Позитивне рішення про результати стажування може стати підставою для:

- а) підвищення за посадою;
- б) присвоєння вченого звання;
- в) присудження наукового ступеня;
- г) отримання матеріального заохочення.

3.10. Термін стажування викладачів вищих навчальних закладів встановлюється:

- а) від одного до десяти днів;
- б) від одного до десяти тижнів;
- в) від одного до десяти місяців;
- г) від одного до десяти років.

Тема 13. Правове регулювання наукової, науково-педагогічної та інноваційної освітньої діяльності

1. Завдання для самоперевірки засвоєних знань

Дати відповідь на контрольні питання:

- 1.1. Які напрямки інтеграції освіти і науки визначені чинним освітнім законодавством ?
- 1.2. Який порядок створення навчального та навчально-науково-виробничого комплексів ?
- 1.3. Якими є мета та завдання державних цільових науково-технічних та соціальних програм ?
- 1.4. Назвіть державні гарантії наукової і науково-педагогічної діяльності.
- 1.5. Що таке освітні інновації ?
- 1.6. Які умови здійснення інноваційної освітньої діяльності ?
- 1.7. Що таке формувальний експеримент у системі освіти ?
- 1.8. Що таке апробація інновацій ?
- 1.9. На підставі чого приймається рішення про масове розповсюдження інновації у системі освіти ?
- 1.10. У чому особливості правового статусу експериментального навчального закладу?

2. Виконати практичне завдання:

- 2.1. Користуючись джерелами зі списку основної використаної та рекомендованої літератури для поглибленого вивчення курсу, скласти схему видів інновацій в освіті за різними критеріями.
- 2.2. Підготувати повідомлення на тему «Реалізація державних цільових науково-технічних та соціальних програм: хід та наслідки».
- 2.3. Письмово порівняти правовий статус експериментального загальноосвітнього навчального закладу всеукраїнського та регіонального рівня.
- 2.4. Користуючись приписами Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності, заповнити таблицю 13.1. «Порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності»:

Таблиця 13.1.

Порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності

№ п/п	Етапи інноваційної освітньої діяльності	Поетапний зміст та строки здійснення інноваційної освітньої діяльності
1.	Прояв інноваційної ініціативи:	- погодження питань проведення експерименту в окремому освітньому закладі; - складання заявки на проведення експерименту всеукраїнського або регіонального рівня та її подання до відповідного органу управління освітою
2.	Експертиза заявки на проведення експерименту	
3.	Створення експертної комісії у новому складі для повторного розгляду відхиленої заявки	
4.	...	
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		
13.		
14.		
15.		
16.		
17.		

3. Розв'язати тестові завдання:

- 3.1. До наукових працівників належать:
 - а) особи, які мають науковий ступінь і працюють за спеціальністю відповідно до групи спеціальностей галузі науки, з якої присуджено науковий ступінь;
 - б) особи, які за основним місцем роботи у вищих навчальних закладах третього і четвертого рівнів акредитації професійно займаються педагогічною діяльністю у поєднанні з науковою та науково-технічною діяльністю;

- в) особи, які за основним місцем роботи у вищих навчальних закладах першого і другого рівнів акредитації професійно займаються педагогічною діяльністю;
- г) особи, які мають повну вищу освіту та проводять фундаментальні та (або) прикладні наукові дослідження і отримують наукові та (або) науково-технічні результати.
- 3.2. Правовий режим наукового результату визначається:
- а) Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність»;
- б) Законом України «Про наукову і науково-технічну експертизу»;
- в) Законом України «Про інвестиційну діяльність» ;
- г) Законом України «Про авторське право і суміжні права».
- 3.3. Науковим ступенем є:
- а) доктор наук;
- б) доцент;
- в) професор;
- г) декан.
- 3.4. Вченим званням є:
- а) старший науковий співробітник;
- б) науковий співробітник;
- в) науковий співробітник-консультант;
- г) молодший науковий співробітник.
- 3.5. Атестація наукових працівників проводиться:
- а) не рідше одного разу на рік;
- б) не рідше одного разу на п'ять років;
- в) не рідше одного разу на десять років;
- г) не передбачена.
- 3.6. Визначення: «...– вперше створені, вдосконалені або застосовані освітні, дидактичні, виховні, управлінські системи, їх компоненти, що суттєво поліпшують результати освітньої діяльності» відповідає поняттю:
- а) освітні інновації;
- б) інноваційна освітня діяльність;
- в) інноваційний проект;
- г) інновація.
- 3.7. Свідоцтво про реєстрацію інноваційного проекту є чинним:
- а) протягом семи років від дня його видачі;
- б) протягом п'яти років від дня його видачі;
- в) протягом двох років від дня його видачі;
- г) протягом десяти років від дня його видачі .
- 3.8. Інноваційна освітня діяльність, що передбачає апробацію інновацій та експериментальну перевірку продуктивності і можливості застосування у системі освіти дидактичних систем, державних стандартів освіти, нормативної частини змісту вищої, післядипломної освіти може здійснюватись :
- а) на рівні окремого навчального закладу;
- б) на всеукраїнському рівні;
- в) на регіональному рівні;
- г) усі варіанти правильні.
- 3.9. Науково поставлене, кероване перетворення освітньої практики в умовах, спеціально створених на основі нових ідей та підходів – це:
- а) інноваційна програма;
- формувальний експеримент;
- б) апробація інновацій;
- в) експертиза інновацій.
- 3.10. Експертиза інновації, розробленої в ході експерименту в окремому вищому навчальному закладі, здійснюється:
- а) протягом трьох місяців від дати її надходження до Міністерства освіти і науки;
- б) у терміни, визначені комісією Науково-методичної ради;
- в) у двомісячний термін від початку експерименту;
- г) не передбачена.

Тема 14. Міжнародне освітянське право і правові аспекти входження української освіти у світовий освітній простір

1. Завдання для самоперевірки засвоєних знань

Дати відповідь на контрольні питання:

- 1.1. У яких відомих Вам міжнародно-правових актах закріплені основні міжнародні стандарти у сфері освітнього простору?
- 1.2. Назвіть ключові положення Конвенції про боротьбу з дискримінацією у галузі освіти від 14 грудня 1960 року.
- 1.3. Назвіть основні принципи навчального процесу, закріплені Болонською декларацією.
- 1.4. Яка основна мета Болонського процесу?
- 1.5. Проаналізуйте головні положення Сорбонської декларації від 25 травня 1998 р.
- 1.6. Якими є основні завдання і напрямки модернізації української освіти в контексті її інтеграції до міжнародного освітнього простору?
- 1.7. Охарактеризуйте практичні заходи з реалізації вимог Болонського процесу у системі вищої освіти сучасної України.
- 1.8. Проаналізуйте головні положення Декларації про свободу вираження поглядів та інформації, ухвалену Комітетом міністрів від 29 квітня 1982 року.
- 1.9. Якими є головні напрями міжнародного співробітництва вищих навчальних закладів?
- 1.10. Назвіть етапи формування зони європейської вищої освіти.

2. Виконати практичне завдання:

- 2.1. Використовуючи положення міжнародно-правових документів про стандартизацію та Розділу III Закону України «Про вищу освіту», заповнити порівняльну таблицю 14.1. :

Таблиця 14.1.

<i>Критерії порівняння</i>	<i>Вимоги міжнародної стандартної класифікації освіти</i>	<i>Національні державні стандарти освіти України</i>
Рівень нормативного закріплення		
Суб'єкти стандартизації		
Об'єкти стандартизації		
Мета і завдання стандартизації		
Сутність стандарту освіти		

- 2.2. Користуючись положеннями Загальної декларації прав людини від 10 грудня 1948 р., Конвенції про боротьбу з дискримінацією у сфері освіти від 14 грудня 1960 р., Міжнародного пакту про економічні, соціальні та культурні права від 16 грудня 1966 р. та інших нормативно-правових документів, скласти структурно-логічну схему «Система міжнародно-правових стандартів у сфері освіти».

- 2.3. Посилаючись на чинні норми міжнародно-правової бази та вітчизняного законодавства про освіту, презентувати віртуальний проект «Міжнародний університет майбутнього», включаючи загальну характеристику усіх його найважливіших підрозділів та відділів.

3. Розв'язати тестові завдання:

- 3.1. Міжнародними стандартами правового регулювання у сфері освіти є:
 - а) норми міжнародно-правових актів про освіту;
 - б) рішення міжнародних організацій;
 - в) принципи міжнародного освітнього права;
 - г) методи правового регулювання відносин, що виникають при реалізації права на освіту.
- 3.2. Провідною міжнародною організацією, до компетенції якої належить правове регулювання міжнародних освітніх зв'язків, є:
 - а) ЮНКТАД;
 - б) ЮНІДО;

- в) ЮНЕСКО;
- г) Комітет міністрів ЄС.
- 3.3. Першим серйозним кроком до інтернаціоналізації європейської освіти стало:
- а) визнання права на освіту невід'ємним правом людини;
- б) запровадження в 1987 р. програми ERASMUS;
- в) створення у 1992 р. Європейського Співтовариства;
- г) усі варіанти правильні.
- 3.4. Сорбонську (Парижську) декларацію було прийнято:
- а) 25 травня 1998 р.;
- б) 20 листопада 1989 р.;
- в) 14 грудня 1960 р.
- г) 10 грудня 1962 р.
- 3.5. Визначення «... – процес структурного реформування національних систем вищої освіти країн Європи, зміни освітніх програм і потрібних інституційних перетворень у вищих навчальних закладах Європи» є співвідповідним поняттю:
- а) Європейський освітній простір;
- б) Болонський процес;
- в) Сорбонська декларація;
- г) інтеграція до міжнародного освітнього простору.
- 3.6. Згідно з цілями Болонського процесу до 2010 р. освітні системи країн-учасниць Болонського процесу повинні бути змінені, щоб сприяти:
- а) полегшеному переїзду громадян з метою подальшого навчання чи працевлаштування у Зоні європейської вищої освіти;
- б) зростанню привабливості європейської вищої освіти;
- в) розширенню Європи та забезпеченню її подальшого розвитку як стабільного, мирного, толерантного суспільства.
- г) усі варіанти правильні.
- 3.7. Офіційне приєднання України до Болонського процесу відбулося шляхом:
- а) підписання Сорбонської декларації на Бергенській конференції 19 травня 2005 р.;
- б) визнання вимог Болонського процесу у системі чинного законодавства;
- в) видачі дипломів європейського зразка випускникам 2010 р.;
- г) ліквідації конституційної реформи 2004 р.
- 3.8. Контроль за виконанням міжнародних конвенцій про освіту в Україні покладається на:
- а) Кабінет Міністрів України;
- б) Міністерство закордонних справ України;
- в) Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України;
- г) Верховну Раду України.
- 3.9. Згідно висновків компанії СКМ («Систем Кепітал Менеджмент») станом на 2011 р. до світового рейтингу університетів потрапив український навчальний заклад:
- а) Київський національний торгово-економічний університет;
- б) Харківська національна юридична академія ім. Ярослава Мудрого;
- в) Національний університет «Києво-Могилянська академія»;
- г) Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана;
- д) Київський національний університет ім. Т. Шевченка.
- е) не потрапив жоден український навчальний заклад.
- 3.10. До послідовних ступенів, визначених в Болонському процесі за циклами, в рамках яких знаходяться всі кваліфікації європейської системи вищої освіти, належать:
- а) бакалавр;
- б) спеціаліст;
- в) магістр;
- г) доктор PhD.